

Estul Europei ar putea avea un loc în conducerea superioară a BCE (Bloomberg)

Aderarea Bulgariei la zona euro de la 1 ianuarie înseamnă ca o treime din cele 21 de state membre care au adoptat moneda unică europeană provin din Estul fost comunist, transmite Bloomberg.

Europa de Est efectuează cea mai puternică mișcare de până acum pentru a-și asigura un loc în conducerea superioară a BCE (Banca Centrală Europeană). Candidați din Estonia, Letonia și Croația sunt în cursă pentru a-i succeda vicepreședintelui Luis de Guindos, al cărui mandat se încheie în mai. Chiar dacă vor pierde, alte trei din cele șase locuri ale Comitetului executiv al Băncii Centrale Europene vor fi disponibile până la finalul lui 2027.

Există argumente puternice pentru numirea cuiva din regiune. Aderarea Bulgariei la zona euro de la 1 ianuarie înseamnă ca o treime din cele 21 de state membre care au adoptat moneda unică europeană provin din Estul fost comunist, o pondere care garantează o voce mai puternică în cel mai influent organism de luare a deciziilor din cadrul BCE.

Dar drumul va fi dificil. Europa Occidentală își menține importanța economică mult mai mare, iar imposibilitatea de a sprijini un candidat comun ar putea spori divergențele. În plus, în locul lui Luis de Guindos candidează doi politicieni de top: Olli Rehn, șeful Băncii Centrale a Finlandei și fost comisar european, precum și portughezul Mario Centeno.

Chiar și așa, la aproape două decenii după prima extindere a zonei euro spre Est, sprijinul crește pentru o reprezentare mai amplă la Frankfurt (sediul Băncii Centrale Europene). Aceasta ar însemna adăugarea unui nou strat unor calcule delicate, care în mod obișnuit guvernează selectarea liderilor BC, obiectivul fiind de a exista un echilibru între statele mai mari și mai mici, egalitatea de gen și opinii diferite privind politica monetară.

'Fiecare țară are același vot în Consiliul guvernatorilor, deci are sens să credem că există necesitatea unui echilibru pentru pozițiile de top din BCE. În acest context, ar fi bine să avem pe cineva din Europa de Est', a apreciat Atanas Pekanov, economist la Institutul Wifo din Viena, fost vicepremier al Bulgariei.

Realizarea acestui obiectiv ar fi un nou pas în procesul integrării care a început cu colapsul comunismului și s-a amplificat după ce Uniunea Europeană a început să includă noi state membre începând din 2004. Trei ani mai târziu, Slovenia a adoptat euro, fiind apoi urmată de Slovacia, Estonia, Letonia, Lituania, Croația și Bulgaria.

Ar fi, de asemenea, o recunoaștere a recentei bravuri economice, mai impresionantă în contextul proximității de războiul Rusiei în Ucraina.

Ministrul sloven de Finanțe, Klemen Bostjancic, crede că Europa de Est 'a fost neglijată', și nu doar în privința pozițiilor de top din BCE, ci și în UE. Problema este, de asemenea, în atenția Parlamentului European, care interviează candidații BCE și poate întârzia numirile, deși nu are drept de veto.

Ludotiv Odor, fost premier al Slovaciei și acum membru al Comisiei pentru afaceri economice și monetare a Parlamentului European, a spus că țările din Europa Centrală și de Est (CEE) sunt 'clar subreprezentate'.

'Sunt în favoarea unui echilibru geografic în cadrul Comitetului executiv al BCE. Dar competența este cel mai important criteriu', a declarat oficialul.

Cea mai bună ocazie în care un est-european s-a apropiat de un loc în Board-ul BCE a fost în 2020, când fostul guvernator al Băncii Centrale a Sloveniei, Bostjan Jazbec, a pierdut în fața olandezului Frank Elderson. Alți oficiali din regiune au avut succes la Bruxelles și mai sus: Valdis Dombrovskis din Letonia este comisar european

din 2014, Kaja Kallas din Estonia este în prezent Înaltul Reprezentant al UE pentru afaceri externe, iar Kristalina Georgieva din Bulgaria conduce FMI la Washington.

Cu toate acestea, ponderea economica a statelor estice din zona euro este modesta. Împreună, cele șapte țări din regiune care au adoptat moneda unică europeană sunt responsabile pentru mai puțin de 4% din PIB, comparativ cu peste 70% în cazul Germaniei, Franței, Italiei și Spaniei combinate.

Acesta ar putea fi un obstacol major. Cele mai mari economii cer în mod tradițional să fie reprezentate în Board-ul BCE, și este posibil ca cele mai multe locuri vacante să ajungă la ele.

'Va fi mult mai dificil să satisfacă cererile tuturor', a apreciat Shahin Vallee, de la Consiliul german pentru relații externe. Cu toate acestea, Vallee crede că de data aceasta va câștiga Europa de Est, pariind pe guvernatorul Băncii Centrale a Croației, Boris Vujcic, dar și pe omologii săi din Letonia și Estonia, Martins Kazaks și Madis Muller.

Vujcic 'este probabil cel mai bine poziționat pentru a reprezenta interesele regiunii, înaintea termenului limită din 9 ianuarie pentru desemnarea candidaților pentru funcția de vicepreședinte. O decizie ar putea fi anunțată după 10 zile', a explicat Vallee.